

te a dombóvári Gólyavár középkori vár területén található téglafalcsontok két oldalát.

A munkára azért volt szükség, mert, míg a vár színtvonalas felmérését Nováki Gyula, Sándorfi György és Miklós Zsuzsa 1986-ban elkészítette, a falakról építészeti felmérés nem született.

A felmérést emelőkosaras daru segítségével végeztük, így lehetőség nyílt mind merőleges felvételeket készíteni a téglafalról, mind pontos rajzot készíteni róla. A fal felső részének állapota statikailag rossz, mert a téglák egy része szabadon, kötés nélkül van. Ezért itt mielőbbi állagmegóvás szükséges.

A munkában részt vettek: Gere László (OMvH-ÁMRK), K. Németh András (KÖI), Terei György (Budapesti Történeti Múzeum).

MIKLÓS ZSUZSA

75. Dorog, Hosszúrétok-dűlő

(Komárom-Esztergom megye) Ró

2001. április 5–6-án H. Kelemen Mártával terepbejárást végeztünk a 0292 hrsz. területen, a vasúti sínek és a Kenyérmezői-patak közti területen. A terepbejárás célja: Dorog város településszerkezeti tervének előkészítéséhez az itt lévő, ismert régészeti lelőhelyek (MRT 5. k. 5/7. és 5/13. lh.) pontosabb kiterjedésének körülhatárolása volt, mivel a területen ipari parkot, illetve lakóházakat terveznek a jövőben.

A terepbejárás során mindkét lelőhelyen a korábban már ismert korszakok cserepeinek előfordulása alapján pontosítottuk, és M:10 000-es térképen bejelöltük a lelőhelyek kiterjedését.

A terepbejárás új szakmai adatot a topográfiahoz képest nem hozott, legfeljebb azt, hogy az 5/13. számú római lelőhelyen található római épület valamikor konzervált falai erősen omladoznak.

HORVÁTH ISTVÁN

76. Dudar, Kossuth utca 6.

(Veszprém megye) Kú

A dudari református egyház a templom mellé gyülekezeti épületet kívánt építeni. Az épület a régi – a középkortól 1824-ig használt – temetőben áll majd. Ezért a 10×20 méteres alapblokk helyén 2001. augusztus 1–24. között előzetes kutatást végeztünk.

Először a területet két hosszanti árokkal keresztülvágtuk, hogy megállapíthassuk, milyen mélységben kezdődnek a temetkezések. Ezután a sírok feletti 1,5 m vastag talajréteget géppel eltávolítottuk. Majd ezt követően feltártunk 103 sírt.

A 17–18. századi sírok közül 24 tartalmazott mellékletet: párta 10, pitykegombok 1, ruhakapcsok 7, gyöngyök 3, csizmapatkó 6, vastárgy (csiholó?) 1, nemezsüveg foszladéka (?) 1, fémszálmaradványok 2, rezgőtű 1 sírban fordul elő. Néhol hajmaradványt is találtunk.

A sírok között igen sok gyermeksírt volt, csecsemőtől a tizenévesig egyaránt. A temetkezések mélysége kb. 1,5–2,2 m között váltakozott. A sírok egy rétegben, nagyjából szabályos sorokban helyezkedtek el, de előfordult két É-D-i tájolású gyermeksírt is. Valószínűleg minden halottat koporsóban temettek el, amire a koporsószegek, deszkamaradványok, illetve a koporsó elbomlásakor keletkezett talajelszíneződések utaltak. A gyermekkoporsókat – néhány kivételtől eltekintve – ragaszthatták, csapolhatták, ezeknél koporsószegek alig fordultak elő.

Az ásatáson részt vett Ferenczi László, Somorjai Szabolcs budapesti régész- és Csomai Attila pécsi történész-hallgató.

RAINER PÁL

77. Dunafalva, Váripusztá

(Bács-Kiskun megye) Ú

A lelőhelyet Kőhegyi Mihály említette szóban, irodalmi adat nincs, az anyagot nem találtam meg a bajai Türr István Múzeumban. Kovács Antal szeremleli lakos elmondása alapján, római őrtorony állhatott itt. A lelőhelyről már korábban ismertek szarmata és római kerámia leletek.

2001. november 24-én szemlét tartottam a helyszínen. DNy-i irányban kb. 600–800 m-re a szántóföldön egy kiemelkedés látszik, ahol a föld sokkal világosabbnak tűnt. Itt egy kb. 50×100 m-es kiterjedésű területen jelenkori kerámiaanyagot és téglatöredékeket gyűjtöttem. Római és szarmata anyagot nem találtam.

A terület mezőgazdasági művelés alatt van, de nincsen veszélyeztetve.

VADAY ANDREA – HAJDÚ ÁDÁM

78. Dunakeszi, 322. sz. út nyomvonala

(Pest megye) U, R, Sza, N, A

2001. április 2. és május 28. között megelőző feltárást végeztünk a tervezett út nyomvonalán. Feltételezhető volt, hogy az út keresztezni fogja a Csörsz-árcot.

Először a teljes nyomvonalon, 1300 m hosszú szakaszon 90 cm szélességű kutatóárcot ásattunk földmunkagéppel. A kutatóárcokból előkerült objektumok alapján jelöltük ki a feltárandó területet, összesen 4349 m²-t.

A Csörsz-árc nem került elő, sikerült viszont őskori leleteket, szarmata és avar kori telepobjektumokat, továbbá szarmata sírokat feltárni.

A gödrök többsége méhkas alakú tárológödör; jellemzőjük a szegényes leletanyag vagy a teljes leletnélküliség. A datálható gödrökben kevés szarmata cserép volt. A különböző árcszakaszok betöltéséből kisszámú őskori, szarmata és népvándorlás kori cserép került elő.

A legjelentősebb objektum a IV/27. számú ház: 260×210 cm nagyságú, szögletes alaprajzú, a sárga altalajba ásott épület. Két hosszanti és az egyik rövidebb oldalának közepén nagyméretű oszlophely alakult ki;